

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS PARAMOS IŠMOKŲ ATSKAITOS RODIKLIŲ IR BAZINIO BAUSMIŲ IR
NUOBAUDŲ DYDŽIO NUSTATYMO ĮSTATYMO NR. X-1710 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir
bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 nauja
redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymą Nr. X-1710 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IŠMOKŲ ATSKAITOS RODIKLIŲ IR BAZINIO BAUSMIŲ IR
NUOBAUDŲ DYDŽIO NUSTATYMO
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklius, jų apskaičiavimo tvarką ir šių rodiklių dydį tvirtinančius subjektus ir apibrėžia bazinį bausmių ir nuobaudų dydį ir jį nustatantį subjektą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Bazinis bausmių ir nuobaudų dydis** – euraiš išreiškiamas rodiklis, taikomas kvalifikuojant nusikalstamas veikas ir administracinius nusižengimus bei apibrėžiant ir apskaičiuojant bausmių ir nuobaudų dydžius.

2. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos akcizų įstatyme, Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme, Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatyme, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme.

3 straipsnis. Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodikliai

1. Socialinės apsaugos išmokos – įstatymų nustatytos piniginės išmokos, skirtos asmenų, atitinkančių įstatymų nustatytus reikalavimus, socialinei apsaugai, mokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir (ar) Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto.

2. Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodikliai yra šie:

1) minimalių vartojimo poreikių dydis – rodiklis, nurodantis asmens išlaidų sumą eurai, reikalingą minimaliems asmens maisto ir ne maisto (prekių ir paslaugų) poreikiams patenkinti per mėnesį, taikomas bazinės socialinės išmokos, šalpos pensijų bazės, tikslinių kompensacijų bazės ir valstybės remiamų pajamų dydžiams nustatyti;

2) bazinė socialinė išmoka – rodiklis socialinės apsaugos išmokoms ir kitiems teisės aktų nustatytiems dydžiams apibrėžti ir apskaičiuoti;

3) šalpos pensijų bazė – rodiklis šalpos išmokų dydžiams, kurie siejami su šalpos pensijų baze, apibrėžti ir apskaičiuoti;

4) tikslinių kompensacijų bazė – rodiklis slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų dydžiams apibrėžti ir apskaičiuoti;

5) valstybės remiamos pajamos – rodiklis, taikomas vertinant asmens pajamas ir (ar) turtą, suteikiant teisę asmenims gauti socialinę paramą, taip pat apibrėžiant ir apskaičiuojant socialinės paramos dydžius.

3. Šio straipsnio 2 dalies 2–5 punktuose nurodyti socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodikliai – tai eurai išreiškiami baziniai dydžiai (bazinės socialinės išmokos dydis, šalpos pensijų bazės dydis, tikslinių kompensacijų bazės dydis ir valstybės remiamų pajamų dydis) (toliau kartu – baziniai dydžiai).

4 straipsnis. Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių apskaičiavimo bendrosios taisyklės

1. Ateinančių metų minimalių vartojimo poreikių dydis (toliau – MVPD) ir baziniai dydžiai apskaičiuojami sveikaisiais skaičiais, skaičiuojant pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles: jeigu po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, yra skaitmuo 5 arba didesnis negu 5, prie paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, pridedama 1; jeigu skaitmuo po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, yra mažesnis negu 5, paskutinis skaitmuo, iki kurio apvalinama, lieka nepakitęs.

2. Ateinančių metų MVPD ir bazinių dydžių pokytis, lyginant šiuos dydžius su einamųjų metų MVPD ir baziniais dydžiais, negali būti neigiamas. Jeigu šis pokytis neigiamas, laikoma, kad jis yra lygus nuliui.

3. Bazinius dydžius tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Baziniai dydžiai negali būti mažesni nei pagal šio įstatymo 6 straipsnio nuostatas apskaičiuoti dydžiai.

5 straipsnis. MVPD apskaičiavimo tvarka

1. MVPD apskaičiuojamas vadovaujantis:

1) minimalaus maisto produktų rinkinio struktūra – pagal mitybos specialistų rekomendacijas sudaryta minimalia būtiniausių maisto produktų sudėtimi, kurią tvirtina sveikatos apsaugos ministras;

2) vidutinėmis mėnesinėmis mažmeninėmis maisto prekių kainomis eurai. Vidutinės mėnesinės mažmeninės maisto kainas eurai kas mėnesį apskaičiuoja ir kiekvienais metais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia Valstybės duomenų agentūra;

3) vidutinės metinės infliacijos prognoze, kurią kiekvienais metais apskaičiuoja ir kovo mėnesį Ekonominės raidos scenarijuje skelbia Lietuvos Respublikos finansų ministerija;

4) namų ūkių biudžetų tyrimo (toliau – NŪBT) duomenimis. NŪBT atlieka ir šio tyrimo duomenis oficialiai skelbia Valstybės duomenų agentūra;

5) šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatomis.

2. Minimalių maisto poreikių dydis (toliau – MVPD_M) 1 asmeniui per mėnesį apskaičiuojamas pagal formulę:

$$MVPD_M = \sum_{i=1}^n MRK_i * K_i, \text{ kur:}$$

1) MRK_i – minimalaus maisto produktų rinkinio struktūrą sudarantys produktai kilogramais ir vienetais, kurių metiniai kiekiai, dalijami iš 12, rodo vidutinius kiekius per mėnesį;

2) K_i – Valstybės duomenų agentūros apskaičiuotos praėjusių metų I–IV ketvirčių mėnesių vidutinės mažmeninės maisto prekių kainos eurai;

3) n – minimalaus maisto produktų rinkinio struktūros produktų skaičius.

3. Ateinančių kalendorinių metų MVPD (MVPD_{t+1}) eurai 1 asmeniui per mėnesį apskaičiuojamas pagal formulę:

$$MVPD_{t+1} = \frac{MVPD_M}{EC} * SVKIP, \text{ kur:}$$

1) MVPD_M – minimalių maisto poreikių dydis, apskaičiuotas pagal šio straipsnio 2 dalyje nurodytą formulę;

2) EC – maisto ir nealkoholinių gėrimų lyginamasis svoris (Engelio koeficientas), palyginti su faktine Lietuvos Respublikos gyventojų piniginių vartojimo išlaidų struktūra, apskaičiuotas remiantis paskutiniais skelbiamais NŪBT duomenimis ir atitinkantis procentinę maisto ir nealkoholinių gėrimų vartojimo išlaidų dalį, palyginti su bendromis piniginėmis namų ūkio vartojimo išlaidomis. Siekiant

išvengti šio koeficiento svyravimo dėl statistinių, o ne faktinių Lietuvos Respublikos gyventojų piniginių vartojimo išlaidų struktūros pokyčių, EC skaičiuojamas tų gyventojų, kurių išlaidos maistui ir nealkoholiniams gėrimams, NŪBT duomenimis, yra $[0,85 \cdot MVPD_M; 1,15 \cdot MVPD_M]$. Apskaičiuota EC reikšmė negali viršyti 50 procentų. Į bendras Lietuvos Respublikos gyventojų pinigines vartojimo išlaidas neįskaičiuojamos išlaidos alkoholiniams gėrimams, tabako gaminiams, restoranams ir viešbučiams;

3) *SVKIP* – suderinto vartotojų kainų indekso prognozė, taikoma MVPD apskaičiuoti. Jeigu apskaičiuota *SVKIP* reikšmė neigiama, taikant šioje dalyje nurodytą formulę laikoma, kad ji yra lygi vienetai. *SVKIP* apskaičiuojama pagal formulę:

$$SVKIP = (1 + SVKI_t) * (1 + SVKI_{t+1}), \text{ kur:}$$

$SVKI_t$ – Finansų ministerijos apskaičiuota ir einamųjų metų kovo mėnesį Ekonominės raidos scenarijuje skelbiama vidutinės metinės infliacijos, apskaičiuotos pagal suderintą vartotojų kainų indeksą (toliau – *SVKI*), einamųjų metų prognozė;

$SVKI_{t+1}$ – Finansų ministerijos apskaičiuota ir einamųjų metų kovo mėnesį Ekonominės raidos scenarijuje skelbiama vidutinės metinės infliacijos, apskaičiuotos pagal *SVKI*, ateinančių metų prognozė.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kiekvienais metais apskaičiuoja ateinančių kalendorinių metų MVPD euro tikslumu ir iki birželio 30 d. jį patvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

6 straipsnis. Bazinių dydžių apskaičiavimo tvarka

Ateinančių kalendorinių metų baziniai dydžiai (bazinės socialinės išmokos dydis, šalpos pensijų bazės dydis, tikslinių kompensacijų bazės dydis ir valstybės remiamų pajamų dydis atskirai) (BD_{t+1}) apskaičiuojami pagal formulę:

$$BD_{t+1} = BD_t * IK, \text{ kur:}$$

BD_t – einamųjų kalendorinių metų baziniai dydžiai, patvirtinti Vyriausybės nutarimu, eurai;

IK – ateinančių metų bazinių dydžių indeksavimo koeficientas, apskaičiuojamas pagal formulę:

$$IK = \frac{\left(\frac{MVPD_{t+1}}{MVPD_t}\right) + (1 + VDUP_{t+1})}{2}, \text{ kur:}$$

$MVPD_t$ – einamųjų kalendorinių metų MVPD, patvirtintas socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu, eurai 1 asmeniui per mėnesį;

$MVPD_{t+1}$ – ateinančių kalendorinių metų MVPD eurai 1 asmeniui per mėnesį, apskaičiuotas pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytą formulę;

$VDUP_{t+1}$ – Finansų ministerijos apskaičiuota ir einamųjų metų kovo mėnesį Ekonominės raidos scenarijuje skelbiama ateinančių metų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokyčio prognozė. Jeigu $VDUP_{t+1}$ reikšmė neigiama, taikant šiame straipsnyje nurodytą formulę laikoma, kad ji yra lygi nuliui.

7 straipsnis. Bazinis bausmių ir nuobaudų dydis

Bazinį bausmių ir nuobaudų dydį tvirtina Vyriausybė.“

2 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas ir taikymas

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 5 straipsnyje nustatyta tvarka 2025 metais euro tikslumu apskaičiuoja ateinančių kalendorinių metų minimalių vartojimo poreikių dydį, kurį iki 2025 m. gruodžio 31 d. patvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka 2025 metais apskaičiuoja ateinančių kalendorinių metų bazinės socialinės išmokos dydį, šalpos pensijų bazės dydį, tikslinių kompensacijų bazės dydį ir valstybės remiamų pajamų dydį (toliau kartu – baziniai dydžiai) euro tikslumu ir iki 2025 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Minimalių vartojimo poreikių dydis ir baziniai dydžiai, apskaičiuoti ir patvirtinti vadovaujantis ankstesnio teisinio reguliavimo nuostatomis, galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

4. Kituose teisės aktuose vartojama nuoroda į Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymą reiškia nuorodą į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymą.

5. Kituose teisės aktuose vartojamos sąvokos „minimalusis gyvenimo lygis“, „MGL“ yra tolygios sąvokai „bazinė socialinė išmoka“, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus atvejus.

6. Teisės aktuose, reglamentuojančiuose nusikalstamų veikų ir administracinių nusižengimų kvalifikavimą bei bausmių ir nuobaudų dydžių apibrėžimą ir apskaičiavimą, vartojamos sąvokos „minimalusis gyvenimo lygis“, „MGL“ yra tolygios sąvokai „bazinis bausmių ir nuobaudų dydis“.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas